

Motion till riksdagen

1989/90:Ju408

av Margit Gennser (m)

Utredning för kortare häktningstider

Häktning är ett av de längst gående ingrepp den enskilde kan utsättas för. Häktning får därför endast ske i vissa kvalificerade fall och om möjligt skall andra åtgärder tillgripas, exempelvis reseförbud med anmälningsplikt. Normalt sett medför häktning en långt gående isolering av den som drabbas. Större delen av tiden är han inlåst i en cell och ofta råder stor restriktivitet vad gäller besök eller mottagande av brev eller telefonsamtal.

Det måste vara möjligt att anhålla och häkta personer misstänkta för brott. För vissa brottstyper gäller även att häktningstiden kan bli lång. Detta är särskilt fallet i fråga om narkotikabrott som ofta kräver omfattande utredningsarbete för polis och åklagare, där ett stort antal personer måste höras angående den misstänktes brottslighet.

Men häktningstider kan i vissa fall bli mycket långa. Personer kan vara häktade upp till 6–8 månader. Det är otillfredsställande att personer kan sitta häktade så lång tid. Längden på häktningstiden har i vissa fall direkt samband med polis- och åklagarresurser. Är resurserna otillräckliga tar utredningen av brottet längre tid och därmed förlängs perioden i häktet för den misstänkte. Men i en rättsstat måste även eventuella brottslingars rättigheter bevakas. Ett minimikrav är att förhållandena under häktningstiden inte är sämre än under ett fängelsestraff. Motsatta förhållanden råder i Sverige i dag.

Det finns för övrigt skäl att understryka att vissa av dem som häktats helt frikänns vid följande rättegång. Särskilt under de allra senaste åren har alltför många fall kommit till allmänhetens kännedom, där oskyldiga personer hållits häktade under lång tid samtidigt som de utsatts för utomordentligt pressande förhör.

Ett av de mer graverande fallen gällde en ung man som misstänktes för våldtäkt och mord på en ung kvinna, som stod honom mycket nära. Först när genteknisk bevisning utnyttjades friades han helt. Han hade suttit oskyldigt häktad under avsevärd tid. Ekonomisk ersättning kan inte gottgöra den skada han åsamkats.

Bristande resurser inom rättsväsendet får inte gå ut över enskildas frihet. Det finns därför anledning att överväga om särskilda krav bör gälla för att en person skall kunna kvarhållas i häkte efter det att viss tid förflutit. Man skulle möjligen kunna överväga att införa en tidsgräns, efter vilken det skulle krävas "synnerliga skäl" för att häktningsbeslutet skulle bestå. En så-

dan ändring skulle medföra att domstolarna fick göra en ny prövning av de skäl som åberopas för fortsatt häktning. Det skulle även innebära att polis och åklagare måste påskynda utredningen. Det är dock uppenbart att en sådan förändring inte skulle kunna genomföras utan markanta förstärkningar av främst polismyndigheternas och åklagarmyndigheternas resurser. På motsvarande sätt skulle förstärkningar bli nödvändiga för att exempelvis rättspsykiatriska undersökningar skulle kunna utföras snabbare. Det kan dock tänkas att det finns andra och bättre lösningar vad gäller förkortade häktningstider. Denna fråga bör bli föremål för utredning.

Mot. 1989/90
Ju408

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen hos regeringen begär en utredning med syfte att förkorta häktningstiderna på så sätt som i motionen angivits.

Stockholm den 24 januari 1990

Margit Gennser (m)